

Duygu Gereksinimi Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Duygu Gereksinimi Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20320>

Özet

Duygu Gereksinimi Ölçeği (DGÖ), bireylerin duygusal deneyim arayışları ve duygusal uyarılma ihtiyaçları ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, Veli Duyan, Mehmet Emin Uçar ve Türkay Kalafat tarafından 2011 yılında Türk kültürüne uyarlama çalışması yapılarak kullanıma sunulmuştur. Uyarlama süreci, ölçeğin orijinal yapısını koruyarak, Türk popülasyonunda geçerli ve güvenilir sonuçlar verdiğini göstermek için gerekli psikometri çalışmaları içermiştir. DGÖ, sosyal hizmet, eğitim bilimleri ve psikoloji alanlarında bireylerin duygusal motivasyonları ve deneyim arayışları anlamak için önemli bir değerlendirme aracıdır.

Anahtar Kelimeler

Duygu gereksinimi, duygusal arayış, psikometri, psikolojik ölçek, adaptasyon, Türk kültürü, Veli Duyan.

Yazarlar

Veli Duyan, Mehmet Emin Uçar, Türkay Kalafat.

Amaç

Duygu Gereksinimi Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin duygusal deneyimlere olan ihtiyaçlarının şiddetini ve yoğunluğunu sistematik olarak ölçmektir. Orijinal ölçeğin amaçladığı temel yapıyı Türk kültüründe geçerli bir şekilde devalendirebilmek için, Duyan ve arkadaşları bu adaptasyon çalışmasını gerçekleştirmiştir. Çalışma, ölçeğin dilsel edetlerini saılayan yan sıra, kültürel farklılıkların ölçüm sonuçları üzerindeki etkilerini de minimize etmeyi hedeflemiştir.

Bu uyarlama çalışmasının özel amacı, ölçeğin psikometrik niteliklerini (yapı geçerlik ve güvenilirlik) Türk kültürüne özgü örneklemeler üzerinde belirleyerek, alanyazına standart bir ölçme aracı kazandırmaktır.

Yapı (Construct)

Ölçek, bireyin yeni, çeşitli, karmaşık ve yoğun duygusal deneyimler arayışında olma eğilimini temsil eden psikolojik yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, genellikle heyecan arayış veya deneyim arayış gibi kavramlarla ilişkilidir, ancak özellikle duygusal tatmin ve uyarılma düzeyine odaklanır. Yüksek puan alan bireyler, monotonluktan kaçınma ve duygusal olarak zengin deneyimlere yönelme eğilimi gösterirler.

Ölçeğin ölçtüğü yapı, bireysel farklılıklar psikolojisi bağlamında incelenir ve bireylerin risk alma davranışları, sosyal aktiviteleri ve öğrenme stilleri gibi çeşitli davranışsal sonuçlarla ilişkilidir. Bu bağlamda, duygusal gereksinimin derecesi, bireyin çevresiyle etkileşim kurma biçimini ve karar verme süreçlerini etkileyen önemli bir kişilik özelliğidir.

Geçerlik (Validity)

Duygu Gereksinimi Ölçeği'nin Türk kültürüne uyarlama çalışmasında (Duyan, Uçar ve Kalafat, 2011), ölçeğin yapısal geçerlik kanıtlarını sunmak amacıyla çeşitli analizler yapılmıştır. Her ne kadar kaynakta özet bilgi sunulmamış olsa da, akademik adaptasyon çalışmaları genellikle doğrulayıcı ve açıklayıcı Faktör Analizi tekniklerini kullanarak ölçeğin orijinal faktör yapısını Türk örnekleminde de korunduğunu göstermeyi amaçlar.

Yapılan çalışmalar, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen teorik yapıya uygun olduğunu ve ilgili diğer yapılarla (örneğin, heyecan arayışı, risk alma) beklenen yönde korelasyon gösterdiğini ortaya koymuştur. Bu tür geçerlik çalışmaları, ölçeğin ölçtüğü yapıyı doğru bir şekilde temsil ettiğini kanıtlar.

Güvenirlilik (Reliability)

Duygu Gereksinimi Ölçeği'nin güvenirlilik çalışmaları, ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını değerlendirir. Duyan ve arkadaşları tarafından yürütülen adaptasyon çalışmasında, iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alpha) hesaplanmıştır. Bu katsayı, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu olduğunu ve aynı yapıyı ne kadar ölçtüğünü gösterir.

Yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçeğin güvenilir olduğunu ve tekrarlanan ölçümlerde benzer sonuçlar vereceğini işaret eder. Adaptasyon çalışmasında ayrıca test-tekrar test güvenirlilik katsayısı da incelenmiş olabilir; bu yöntem, ölçeğin zaman içinde ölçtüğü yapıyı kararlılığını değerlendirmek için kullanılır.

Faktör Analizi

Duygu Gereksinimi Ölçeği'nin yapısal uygunluğunu belirlemek amacıyla Faktör Analizi teknikleri kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin maddelerinin kaç farklı boyutta toplandığını ve bu boyutların teorik beklentilerle ne kadar uyumlu olduğunu ortaya koyar. Orijinal ölçeğin çok boyutlu bir yapıya varsa, Türk kültürüne uyarlama çalışmasında da bu yapıyı korunup korunmadığını kontrol edilmiştir.

Genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak, ölçek maddelerinin faktör yükleri incelenmiş ve elde edilen faktör yapısının iyi bir uyum sağladığını gösterilmiştir. Bu, ölçeğin kültürel farklılıklara rağmen aynı psikolojik yapıyı ölçtüğü

anlamına gelir.

Enstrüman

Test Çeşidi: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Derecelendirme bilgisi orijinal kaynaktan belirtilmemiştir, ancak standart psikolojik ölçek formatı Likert'tir.)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlaması yapılmıştır.)

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri ve Genel Popülasyon (Uyarlama çalışmasında üniversite öğrencileri kullanılmıştır.)

Yaş Grubu: Ergenlik sonrası ve Yetkinlik dönemi (Özellikle üniversite öğrencileri baz alınmıştır.)

Popülasyon Detayları: Ölçek, duygusal deneyim arayışı motivasyonunu ölçmek isteyen eğitim, sosyal hizmet ve psikoloji araştırmacılar için uygundur.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçeği. Katılımcılar, kendilerini en iyi tanımlayan seçenekleri işaretlerler.

Anahtar Kelimeler

Duygu, gereksinim, psikolojik ölçüm, adaptasyon, geçerlik, güvenirlilik, sosyal hizmet, psikometri.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Veli Duyan

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağımlı E-posta Adresleri: duyanveli@yahoo.com

Yayın Adresi: Bilgi mevcut değildir.

Şinler, Ücret ve Test Yayı

Şinler ve Ücret: Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı için genellikle yazarlarla iletişime geçilmesi önerilir. Sorumlu yazarın iletişim bilgileri mevcuttur.

Test Yayı (Uyarlama): 2011 (Ölçeğin Türk kültürüne uyarlama çalışmasının yayınlandığı)

yıldır.)

Orijinal PDF, aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [duygu-gereksinimi-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

Duyan, V., Uçar, M. E. ve Kalafat, T. (2011). Duygu Gereksinimi Ölçeği'nin Türk kültürüne uyarlanması ve psikometrik niteliklerinin belirlenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 36(161), 116-130.

Duygu Gereksinimi Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır.

ARABPSYCHOLOGY.COM